

Sunny Twins
Het geroofde schilderij

SUNNY TWINS
HET GEROOFDE SCHILDERIJ

Annette van der Plas
met illustraties van Irene Berbee

Sunny Twins - Het geroofde schilderij

© 2025 Buddy Books

ISBN 9789087821371

Tekst: Annette van der Plas

Illustraties: Irene Berbee

Foto's: Annette van der Plas, tenzij anders vermeld

Alle rechten voorbehouden

buddybooks.nl

BUDDY BOOKS

PROLOOG

April 1945

‘Soldaat!’

Otto schrok. De luitenant kwam naar hem toe. Zijn lange leren jas flapperde om hem heen. De emblemen op zijn pet lichtten op. Door het gedempte kelderlicht zag het er een beetje spookachtig uit.

Hij keek Otto strak aan. ‘Wat je nu ziet, is uiterst geheim. Begrijp je?’

Otto knikte. Die ogen, ze leken wel door hem heen te prikken. ‘Jawohl, Herr Hauptmann.’

De luitenant keek om zich heen alsof hij verwachtte dat er plotseling iemand uit de muren zou oprijzen. Hij stak zijn vinger waarschuwend op en luisterde. Hoorde hij iets?

Het was stil in de kelder van het slot. De dikke muren dempten de geluiden van buiten: het gedreun van de oorlog die dichterbij kwam, hoorde je hier minder.

Otto was er blij om. Hij werd zenuwachtig van dat gerommel in de verte. Het klonk dreigend, als onweer dat langzaam dichterbij komt en elk moment kan losbarsten. Hoelang nog voor de vijand hier op Slot Loevestein zou zijn?

De luitenant liep terug de kelder in. Hij had zijn handen achter zijn lange rug gevouwen. Zo stond hij minutenlang over de kunstwerken gebogen en hij knikte af en toe goedkeurend. Otto hupte van zijn ene been op het andere. Hij voelde zich niet op zijn gemak. De luitenant leek met de dag humeuriger en onvoorspelbaarder te worden. Vandaag wilde hij plotse-ling naar dit slot toe om deze oude troep te controleren. En waarom? Ze hadden wel wat beters te doen, nu de vijand eraan kwam. Had de luitenant niet zelf gezegd dat ze zich moedig klaar moesten maken voor de strijd? Alles geven voor het Duitse Rijk en voor de Führer? Paste een controle van dit slot daarbij? Otto schudde zijn hoofd. Nee, vast niet. Hoe konden oude boeken, meubels en schilderijen de overwinning dichterbij brengen? Wat was die lange van plan? Bovendien was het bijna etenstijd. Otto's maag begon te rommelen. Hij had de hele dag bijna niets gegeten en verlangde naar een stevige maaltijd. Zou het gezin waar hij logeerde warm eten voor hem hebben?

Maar de luitenant had blijkbaar geen haast. Otto wist ook wel dat hij een liefhebber was van die ouwe troep hier, die hij liever 'kunst' noemde. Zijn huis hing vol met schilderijen van beroemde oude meesters. Otto was nog nooit in zijn villa net buiten Berlijn geweest, maar hij had gehoord dat een museum er niets bij was.

Otto staarde naar de houten kisten, die hij net allemaal had opengewrikt. Op bevel van de luitenant natuurlijk. Het had hem meer dan een half uur gekost, ook omdat hij orders kreeg om alle spullen netjes naast of op elkaar te leggen.

De luitenant liet zijn vinger zacht over een perkamenten kaft glijden van een vuistdik boek. Hij sloeg het open en bladerde er voorzichtig in. Zijn ogen kregen een zachte glans. 'De geschiedenis van Nederland staat in dit soort boeken, Otto. Helemaal volgeschreven met besluiten over oorlog en vrede.' De luitenant liep naar een wiebelig tafeltje en pakte er een schrift vanaf. Hij bladerde even tot hij bij de juiste pagina was. 'Eens kijken, dit lijkt me wel wat.' Voorzichtig scheurde hij een stukje van een pagina uit het schrift. Hij wenkte Otto. 'In dit schrift staat alle kunst die hier in Loevestein ligt opgeslagen. Bij een controle kijken de inspecteurs of alles er nog is. Maar wat als er toevallig een klein strookje van het schrift ontbreekt?' Hij wapperde met het strookje papier voor Otto's gezicht en keek hem met een scheve grijns aan.

'Eh...', stamelde Otto. 'Misschien dat ze dan, eh...'

'... niet doorhebben dat er een kunstwerk mist,' vulde de luitenant hem ongeduldig aan. 'Kijk, je ziet bijna niet dat er iets is uitgescheurd, omdat het onderaan de bladzijde zat. Met een beetje geluk hebben ze niets door.'

Hij legde het schrift terug en liep naar de tafels met boeken. 'Welk boek moeten we hebben? Hmm, dit niet.' Hij schoof een dik boek opzij en sloeg een ander open, dat er als twee druppels water op leek. 'Ah, dit is het. Kijk maar.' Hij wees naar priegelige aantekeningen die in zwierige, zwarte letters in het boek stonden. Otto probeerde iets te lezen, maar hij bakte er niets van. De randen van het boek waren gerafeld en de bladzijden vergeeld met veel bruine vlekken. Gewoon een

heel oud boek. Maar ja, wat wist hij er nu van? Hij was geen kunstkenner, zoals de luitenant.

De luitenant staaarde in de verte en zei: 'Er zijn aardig wat van deze boeken vol besluiten en ze lijken allemaal op elkaar. Het zal wel even duren voor ze er eentje missen.' Hij draaide het papiertje om. 'Kijk, achterop staat het schilderij "Ruïne op een berg". Wat toepasselijk. Weet je wat, dat nemen we ook mee.'

Hij rommelde even tussen de spullen en graaide er een klein schilderij uit. Zijn ogen werden donker toen hij naar de brokstukken van het gebouw op de afbeelding keek. 'Zo ziet mijn huis er nu vast ook uit. Ze hebben alles platgebombardeerd, die idioten. Mijn bibliotheek, mijn schilderijen van oude meesters, alles! Een ruïne is het geworden. Ik heb niks meer.' Hij boog zijn hoofd en even zag Otto de pijn in zijn ogen. 'We moeten helemaal opnieuw beginnen. En als... als ik dit overleef, heb ik straks een appeltje voor de dorst nodig.' Hij beet op zijn lip en snauwde er toen achteraan: 'Want die oorlog, die gaan we verliezen, snap je?'

Otto keek hem geschrokken aan. Hoe durfde hij de overwinning van Hitler in twijfel te trekken? Wie de moed liet zakken, werd aangeklaagd. Verraders waren het, die geen deel uit konden maken van het dapperste leger van de wereld. Telde dat nu opeens niet meer?

De luitenant zocht in zijn binnenzak en haalde er een juten zak uit tevoorschijn, vouwde hem open en liet het boek, het schilderij en het strookje papier erin verdwijnen: 'Hier, vasthouden en meenemen. Ik laat het binnenkort bij je ophalen. Zorg dat je niet opvalt.'

Otto knipperde met zijn ogen. 'Hoe... wat...?' stamelde hij. 'Geen vragen. Gewoon doen!' blafte de luitenant. 'Meenemen

en verstoppem. Begrepen?' Zijn lippen vormden een dunne streep en zijn ogen boorden zich in die van Otto. Hij duwde de zak in Otto's handen.

Otto voelde de haartjes op zijn armen omhoogkomen. 'Ja, Herr Hauptmann,' antwoordde hij. Het klonk minder zelfverzekerd dan de bedoeling was.

De luitenant draaide zich om en zijn blik ging naar de lege kisten. 'En laat die maar liggen. Die ruimen ze hier zelf wel op.'

Hij liep terug. Zijn zwarte laarzen klonken fel en hol door de lage stenen ruimte.

Voetstappen kwamen hun kant op.

Otto bevroor. Hij probeerde wat te zeggen, maar zijn keel zat dicht.

'Stop die zak weg!' snauwde de luitenant. 'En wacht hier. Ik hou die gasten wel bezig, dan kun jij rustig wegglijpen.'

Otto trok zich verder terug, terwijl de luitenant onder een ronde boog door de kelder uitliep.

'Ah, ik ben net klaar met de inspectie. Het is daar te vochtig in die kelder,' hoorde Otto hem tegen iemand zeggen. 'Zet morgen – als de zon schijnt – alle ramen maar tegen elkaar open. Het zijn tenslotte kunstschaten. Die moeten we goed beschermen, niet?'

Instemmend gemompel.

'En geen gekke dingen meegemaakt?' De luitenant liet een korte stilte vallen. 'Insluipers? Kunstdieven?'

'Nee, nee. We hebben aantekenboekjes met lijsten van alle spullen. Die controleren we regelmatig. Alles is er nog.' Otto herkende de stem van de beheerder van Loevestein, die hen eerder die dag ontvangen had. 'Ik maak me alleen zorgen over de gevechten die misschien komen gaan.'

‘Ach, die kelders zijn verstevigd, die kunnen wel wat bommen doorstaan. Ze hebben die kunstschaten niet voor niets hierheen gebracht.’ De luitenant zuchtte. ‘Ik zal rapporteren dat alles in orde is. En nu wil ik graag een borrel.’

‘Loopt u maar even mee. Een glaasje jenever misschien?’

De stemmen stierven weg.

Otto wachtte een kwartier voordat hij met de juten zak over zijn schouder de brug naar het slot over liep. Hij koos een andere weg dan de luitenant had genomen.¹ Niet over de hoofdweg, maar over het gras. Zo kon hij naar de poort lopen zonder op te vallen. Als hij gesnapt werd, zou de luitenant hem dan beschermen? Hij wist het niet. Tot zijn grote opluchting kwam hij niemand tegen. Nou ja, op een verdwaald schaap na. Het stopte met grazen en keek hem glazig aan. Otto gooide de zak over zijn andere schouder. Die kunstwerken waren nog behoorlijk zwaar!

Buiten stond de auto van de luitenant te wachten. Aan de voorkant glansden de vlaggetjes met het hakenkruis in de zon. Otto stak zijn hand op naar de chauffeur. ‘Hij komt er zo aan. Ik ga alvast vooruit,’ riep hij. De man keek heel even verbaasd op, maar was het allang verleerd om vragen te stellen. Otto liep naar zijn eigen legertruck en zette de zak voorzichtig achterin. ‘Zo, daar gaat de geschiedenis van Nederland,’ mompelde hij zachtjes.

Terwijl hij instapte, keek hij over de rivier naar de overkant. Daar lag het stadje Gorinchem. Zijn ogen volgden de dijk naar de plek waar hij nu tijdelijk logeerde, in een dijkhuis bij een gezin dat een kamer over had. Best aardige mensen, als je

tenminste bedacht dat zij niet voor hem gekozen hadden. Het weigeren van Duitse soldaten kon niet, want daarvoor werd je opgepakt. Sommigen van zijn kameraden voelden zich absoluut niet welkom. Hij had het getroffen met een gezellige familie. Hij zou die zak daar zolang onder zijn bed op zolder leggen, verborgen onder wat kleding. En er later een betere verstoppelplek voor vinden. Stel je voor dat hij de zak kwijt zou raken. Hij rilde. De luitenant zou hem misschien ter plekke neerschieten...

¹ Zie de plattegrond van Slot Loevestein achterin dit boek

HOOFDSTUK 1: HET FEEST

Ah, daar is ze! Door het raam van de schuur ziet Niek hoe Suus de dijk af racet. Met haar jas halfopen en een krentenbol in haar mond. Ze ontwijkt behendig een fiets die op de grond ligt en gaat vol in de remmen om een stapel dozen te missen, die midden op het pad staat. Het grind spat hoog op.

Als Suus van haar fiets springt, vliegt de deur van de schuur open. Tante Pol loopt naar buiten, haar armen vol lampjes in alle mogelijke kleuren. Ze heeft een knalgele doek om haar hoofd gewikkeld, waar veel losse plukken onderuit pieken.

‘Pffi-ieet.’ De ballon tussen Nieks lippen vliegt de lucht in. Met een sierlijke boog verdwijnt hij in een blauw kruiwagen-tje met lege flessen dat naast een berg verblikken staat. Hier binnen in de schuur van tante Pol lijkt het een grote, vrolijke chaos. Overal liggen vlaggetjes, gewoon tussen de klusspullen, schilderijtjes en verblikken in.

Niek draait zich om als Suus binnenkomt.

‘Hé zus, waar bleef je zo lang?’

‘Oh gewoon. Die tijd vliegt ook zo snel.’

Niek is altijd op tijd. Suus niet. Hoe ze ook haar best doet, het lukt nooit. Zelf vindt ze dat geen probleem, want ja: hoe erg is dat nu eigenlijk? Boeie! Niek denkt daar heel anders over. Tijd is tijd. Hij vindt sowieso andere dingen belangrijk dan Suus. Hij zet zijn schoenen altijd op dezelfde plaats in het schoenenkastje bijvoorbeeld, terwijl Suus ze gewoon overal laat slingeren. En hij heeft een hekel aan plekken waar veel mensen komen, terwijl Suus dat juist heerlijk vindt. Een tweeling? Dat zou je niet zeggen.

‘Miaauw,’ klinkt het opeens. Tussen de flessen in de kruiwagen door verschijnt een poezenkopje, half zwart en half wit.

De poes zet haar voorpootjes op de rand van de kruiwagen en steekt haar staart omhoog.

‘O, Tijger. Sorry hoor, hebben we je gestoord? Je lag vast lekker te slapen!’ Suus pakt hem op en geeft hem een stevige knuffel. De poes begint meteen te spinnen.

‘Help je even mee?’ Niek wijst naar een zakje kleurige ballonnen. ‘Al die ballonnen moeten nog opgeblazen worden.’

Tante Pol wordt veertig jaar en geeft aan het einde van de meivakantie een feestje bij haar thuis. Het moet natuurlijk een spetterende avond worden, een gigaparty, en daarom heeft ze Niek en Suus gevraagd om te helpen met de voorbereidingen. Ze zijn niet voor niets haar BNNE’s: Beste Nichtje en Neeffe Ever. Ze wonen vlakbij, ook aan de dijk, dus kunnen ze vaak langskomen.

‘Had ik trouwens al gezegd dat het een themafeest is?’ Tante Pol komt binnen met een stapel kleding. ‘Ik heb gekozen voor de middeleeuwen.’

‘De middeleeuwen?’ echoot Niek.

‘Ja, je weet toch dat we hier vlak bij een oud middeleeuws slot wonen: Loevestein?’

Niek knikt. Als hij op de dijk fietst, ziet hij het slot aan de overkant van de rivier.

‘De juf heeft er pas nog een mooi verhaal over verteld,’ zegt Suus. ‘Het was vroeger een gevangenis. De belangrijkste gevangene – Hugo de Groot – ontsnapte in een boekenkist uit het slot. Best slim bedacht.’

Niek denkt aan de hoge toren met de dikke muren en kleine raampjes. Brr, het lijkt hem niets om daar gevangen te zitten. ‘Dat was trouwens niet in de middeleeuwen, hoor,’ zegt hij. Ondertussen probeert hij een knoopje in een ballon te leggen, maar het tuitje schiet iedere keer los. ‘Kak!’